

Rekomendacja Europejskiego Kongresu Finansowego 2017

Podatki jako instrument solidarności i równości

Wprowadzenie

Polska wprowadza regulacje mające na celu ograniczenie uchylania się od opodatkowania oraz unikania opodatkowania. Ogólna klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania przyjęta w 2016 roku jest tego dobrym przykładem. Same regulacje krajowe i przyjmowane konwencje międzynarodowe nie stanowią wystarczającej bariery dla ograniczenia agresywnej optymalizacji podatkowej. Z drugiej strony mali podatnicy i osoby fizyczne są często obciążane podwójnym opodatkowaniem w różnych krajach.

Rekomendacje

1. Wprowadzenie specjalnych **zachęt dla rzetelnych podatników**, np. preferencji w zamówieniach publicznych i w dostępie do instrumentów publicznego wsparcia dla przedsiębiorców (oferowanych np. przez BGK, KUKiE, PAIiH, PARP, NCBiR).
2. W celu zwiększenia przejrzystości podatkowej – wprowadzenie prawnego obowiązku publikowania danych o zatrudnieniu, przychodzie, zysku, aktywach i zapłaconych podatkach według krajów działalności. Obowiązek ten dotyczyłby firm o przychodzie ponad 1000 mln zł i działających w co najmniej w dwóch krajach.
3. Zainicjowanie przez Polskę debaty na forum europejskim na temat wprowadzenia zasady unikania podwójnego opodatkowania spadków, w tym aktywów wchodzących w skład firm rodzinnych.

Uzasadnienie

Regulacje promujące rzetelnych podatników nie są w polskiej praktyce częste, a przecież tacy podatnicy powinni być traktowani przez organy państwa w sposób szczególnie przychylny. Działania tego typu nie powinny być wyłącznie domeną samego prawa podatkowego i regulacji podatkowych. Rzetelni podatnicy powinni być również promowani przez instytucje państwa wspierające czy finansujące przedsiębiorców, takie jak BGK, PAIiH, PARP czy NFOŚ.

Proponujemy wprowadzenie Lauru Rzetelnego Podatnika. Uznanie firmy za rzetelnego podatnika stanowiłoby również wskazówkę dla inwestorów, klientów, opinii publicznej, partnerów biznesowych i pracowników. Proces przyznawania tego wyróżnienia musi bazować na trzech głównych zasadach: dobrowolności, niezależności i profesjonalizmie. Kryterium podstawowym byłaby relatywna wielkość odprowadzonych podatków i składek w stosunku do przychodów z uwzględnieniem specyfiki branży.

Polskie przepisy podatkowe i okołopodatkowe wdrożyły europejskie standardy wymiany informacji podatkowych między krajami. Informacje te nie są jednak dostępne dla szerokiej publiczności czy inwestorów. Obecna dyskusja na forum europejskim wskazuje na to, że zasady raportowania aktywności według krajów działalności, podobne do tych, które obowiązują banki po wprowadzeniu CRD IV, nie zostaną przyjęte lub zostaną znacznie złagodzone. Przez wprowadzenie takich zasad Polska stałaby się jednym z liderów przejrzystości podatkowej. Jako lider w tym zakresie mogłaby przyciągać inwestorów, dla których jest to ważne (i którzy to publicznie podkreślają), takich jak np. norweski fundusz narodowy.

Gęsta sieć bilateralnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania nie obejmuje z zasady spadków. Prowadzi to nieraz do sytuacji podwójnego opodatkowania spadków osobistych. Wystarczy wskazać, że Polska ma zaledwie dwie umowy międzynarodowe dotyczące opodatkowania spadków i ponad osiemdziesiąt dotyczących opodatkowania dochodów. Inne kraje europejskie są w podobnej sytuacji. Brexit stwarza dodatkowy impuls, aby temat podwójnego opodatkowania spadków podjąć na forum europejskim i przeprowadzić go skutecznie z korzyścią dla obywateli UE.